

**Opgesteld door:
Moniek Slokkers,
goedgekeurd door MR en team.**

Schooljaar 2022-2023

Wij leggen de wereld van vandaag uit en ontdekken samen de wereld van morgen!

Anti Pestprotocol

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Voorwoord	3
Inleiding:	
Wat is pesten?	4
Pesten en plagen	4
Signalen van pesten	5
Oorzaken en gevolgen van pesten	6
Manieren van pesten	7
Cyberpest	7
Wat doen wij preventief op school?	
Schoolafspraken	8
Gouden weken	9
Methode	9
Win-Win	9
Lespakketten	10
Hoe monitoren wij de veiligheid op school?	
Kijk groep 1-2	11
Videon groep 3 t/m 8	11
Iep	11
Welke aanpak gebruiken wij op school?	
Hoe gaan wij om met pesten op school?	12
De aanpak in 4 stappen.	13
No-Blame in 7 stappen.	13
Wat als No-Blame niet werkt?	15
Hoe begeleiden we de gepeste leerling?	15
Hoe begeleid je een pester?	16
Welke adviezen zijn er voor ouders?	17
Bijlage 1	
Digitaal pestprotocol.	18
Hoe pakken we digitaal pesten aan	19
Bijlage 2	
Invulblad voor leerlingen	20

Wij leggen de wereld van vandaag uit en ontdekken samen de wereld van morgen!

Anti Pestprotocol

Voorwoord

Wat is een anti-pestprotocol.

Een anti-pestprotocol is een handreiking voor Obs De Singel, voor ouders, kinderen, school en externen, waarin wordt toegelicht wat wij verstaan onder pesten, hoe wij daar mee omgaan en welke stappen wij als school ondernemen.

Wat is het doel van een anti-pestprotocol?

Dit protocol heeft als doel dat:

- Alle kinderen zich in de basisschoolperiode veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.
- Regels en afspraken zichtbaar zijn. Zo kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.
- We elkaar steunen en wederzijds respect tonen, zodat we alle kinderen de gelegenheid geven om met veel plezier naar school te gaan!

Pesten, op welke manier dan ook, kan een groot effect hebben op leerlingen. Niet alleen in het moment zelf is het vervelend, maar gepest worden kan zorgen voor langdurige lichamelijke en psychische klachten. Alleen als betrokkenen samenwerken, kan pesten in en rondom de school verminderen. (Vereniging openbaar onderwijs, 2020)

Alle handreikingen die worden gedaan, gelden voor alle soorten pestgedrag. Er wordt geen onderscheid gemaakt.

Inleiding

Wat is pesten?

Pesten is een vorm van agressie waarbij geprobeerd wordt om iemand steeds pijn te doen. Dat kan zowel offline als online. Bij pesten zijn verschillende mensen betrokken: de pester, de gepeste en de omstanders. De pester heeft vaak een sterkere sociale positie dan degene die gepest wordt. Pesten veroorzaakt stress, angst, eenzaamheid en gebrek aan zelfvertrouwen. Pesten stopt niet vanzelf. Het is belangrijk om in te grijpen. Pesten kan stoppen als omstanders het afkeuren en de gepeste helpen. (Bron: Nederlands jeugdinstituut)

Pesten en plagen

Als je geplaagd wordt, kun je altijd terugplagen. Daar ontstaan geen problemen van. Plagen is niet gemeen, plagen is voor alle partijen grappig. Om plagen kun je lachen, niet iedere keer dezelfde is aan de beurt. Plagen is ook meestal een tegen een en is makkelijk te stoppen. Het is niet zo dat je met plagen niet op hoeft te letten. Als dezelfde persoon lang of veel geplaagd wordt, dan kan het zijn dat de ontvanger het niet meer leuk vindt. En dan is het pesten geworden. (Bron: stoppestennu.nl)

Bijlage L

Plagen of pesten?

Pesten is geen grapje!
Er is een groot verschil tussen plagen en pesten.

<p>Plagen</p> <p>Het gebeurt af en toe. Iedereen is gelijk. Eerst plaagt de één en dan de ander weer. Het is voor de lol en nooit gemeen. Je kunt zeggen als het niet meer leuk is. Het is leuk voor iedereen.</p>	<p>Pesten</p> <p>Het gebeurt vaak en lang. Eén of meer kinderen spelen de baas. Gaat altijd één kant op met vaak hetzelfde slachtoffer. Het is gemeen bedoeld en moeilijk te stoppen. Voor de één is het 'leuk', maar voor de ander niet.</p>
<p>Plagen</p> <p>Het gebeurt af en toe. Iedereen is gelijk. Eerst plaagt de één en dan de ander weer. Het is voor de lol en nooit gemeen. Je kunt zeggen als het niet meer leuk is. Het is leuk voor iedereen.</p>	<p>Pesten</p> <p>Het gebeurt vaak en lang. Eén of meer kinderen spelen de baas. Gaat altijd één kant op met vaak hetzelfde slachtoffer. Het is gemeen bedoeld en moeilijk te stoppen. Voor de één is het 'leuk', maar voor de ander niet.</p>

Vind je het moeilijk om het verschil tussen plagen en pesten te zien?

Signalen van pesten

Als een kind ander gedrag laat zien dan voorheen, is dat een signaal dat er iets aan de hand is. Het kind wilde eerst graag naar school en ineens niet meer, kan een duidelijk signaal zijn. Door met het kind in gesprek te gaan komen we achter de reden. Vaak zullen kinderen niet toegeven dat ze gepest worden, omdat zij zich schuldig voelen, angstig zijn en hun ouders/leerkrachten niet ongerust willen maken.

Overige signalen kunnen zijn:

Er zijn veel signalen die erop kunnen wijzen dat een kind wordt gepest. Bijvoorbeeld, anders dan voorheen:

- is een kind bang om naar school te gaan of wijkt het af van de normale (fiets)route*
- vraagt een kind steeds of het (met de auto) naar school kan worden gebracht*
- wil een kind om onduidelijke redenen thuisblijven*
- klaagt een kind 's ochtends als het naar school moet dat het ziek is*
- komt een kind thuis van school met vieze of kapotte kleren of rugzak*
- raakt een kind steeds spullen kwijt*
- raakt een kind vaak zakgeld kwijt, vraagt het vaak om geld of steelt het (om aan de pester te geven)*
- trekt een kind zich terug, is het stil en lijkt het zijn zelfvertrouwen kwijt te zijn*
- is een kind gespannen en angstig*
- is een kind zijn eetlust kwijt of zegt het dat het eten niet smaakt*
- heeft een kind nachtmerries of huilt het zichzelf in slaap*
- heeft een kind onverklaarbare blauwe plekken of verwondingen*
- is een kind humeurig, snel boos of lastig*
- is een kind vaak alleen, brengt het geen vriendjes meer mee naar huis*
- weigert een kind te vertellen wat er aan de hand is of geeft het ongeloofwaardige verklaringen voor gedragsveranderingen.*

(Bron: artikel: het schoolkind van René Veenstra en Gijs Huitsing, 2012)

Ouders, betrokkenen, leerkrachten en onderwijzend ondersteunend personeel moeten alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijke stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen de norm overschrijden.

De driehoek tussen leerling-ouder-en leerkracht is erg belangrijk om signalen met elkaar te bespreken en zo tot een goede oplossing te komen. Hierin dienen de betrokkenen elkaar op de hoogte te houden.

Oorzaken en gevolgen van pesten

Oorzaken:

Oorzaken van pest gedag kunnen zijn dat de pester zit met een probleem en dit niet durft te uiten. Om alles een plek te geven gaat het kind pesten.

Mogelijke oorzaken zijn:

- *Concurrentiedrang, jaloezie, verveling, of om frustraties af te reageren. De dader is vroeger zelf gepest of bang gepest te worden. De dader probeert de aandacht van mogelijke pesters af te leiden door iemand anders te pesten.*
- *Als een kind pest, kan er mogelijk sprake zijn van een gebrek aan warmte en geborgenheid in het gezin, of dat in het gezin agressief gedrag wordt toegestaan.*
- *Groepsgedrag kan een rol spelen: de 'leiders' van een groep moedigen de anderen aan om de 'underdog' te pesten.*
- *Soms pesten mensen vanuit een sociale onhandigheid en is de pester zich niet bewust van het effect op de ander. Een persoon denkt dan dat het een normale manier is van grapjes maken die 'moeten kunnen'.* (Bron: Mind Korrelatie)

Gevolgen:

De gevolgen van pesten zijn enorm en worden vaak onderschat. De gevolgen kunnen van langdurige impact zijn op de leerling.

Pesten kan iemand diep ongelukkig maken. Pesten kan de ontwikkeling van een kind dat gepest wordt negatief beïnvloeden. Psychische klachten bij kinderen of volwassenen die gepest worden, zijn bijvoorbeeld:

- *Onzekerheid en gevoel van minderwaardigheid*
- *Eenzaamheid*
- *Angst om naar school of werk te gaan*
- *Verminderde school- of werkprestaties*
- *Paniek en straatvrees*
- *Bang om nieuwe contacten aan te gaan*
- *Ziekteverzuim (met naar schatting tot 50%)*
- *Gedragsstoornissen*
- *Slapeloosheid*
- *Overspannenheid en burn-out*
- *Depressie*
- *Zelfdoding*

(Bron: Mind Korrelatie)

Manieren van pesten

Er zijn verschillende manieren van pesten. We hebben het verbale en fysieke gedeelte, hierbij kan je nog onderscheid maken tussen direct en indirect, verbaal of non-verbaal. Verbaal is vooral met woorden zoals: schelden, dreigen, spotten. Non-verbaal is wegstaren als iemand praat, negeren, met ogen draaien, middelvinger opsteken etc. Fysiek wordt het als het kind wordt aangeraakt door schoppen, slaan, duwen etc. Maar ook als er iets van de gepeste kapot wordt gemaakt.

Het (in)direct pesten zit hem in de omgang, het openlijk aanvallen van een kind, wat door iedereen gezien kan worden is direct. Subtiel, niet zichtbaar pesten zoals buitensluiten wordt het indirect pesten genoemd.

Cyberpesten

Online Pesten, ook cyberpesten of digitaal pesten genaamd, is een vorm van pesten waarbij het slachtoffer gekwetst wordt via nieuwe (social) media en apps. 'Pesten betekent het systematisch misbruiken van je persoonlijke macht en/of kracht om anderen die zich niet of moeilijk kunnen verweren pijn te doen, te intimideren of bang te maken met de bedoeling er zelf beter van te worden'.

Bij Online Pesten krijgt dit pestgedrag een andere vorm, maar met hetzelfde doel als offline pesten. Het grootste verschil met offline pesten is dat online pesten, 7 dagen per week, 24 uur per dag door gaat waardoor slachtoffers het gevoel krijgen nergens veilig te zijn. Online pPesten is niet altijd zichtbaar (kan ook makkelijker anoniem), het betreft vaak het zwart maken of afkraken van iemand door kwetsende opmerkingen, chanteren met foto's en video's. Daarnaast kan het zijn dat een hele groep, één persoon met opzet negeren, beledigende mail sturen, haatreacties plaatsen, nepprofiel aanmaken. Maar ook komt steeds meer naming, cancel cultuur, doxing, shaming, exposen, sexting, shame sexting en sextortion voor. Op elk online platform waar men contact met andere mensen heeft kan Online Pesten plaatsvinden.

(Bron: stoppestenu.nl)

Cyberpesten blijft vaak actief, omdat het moeilijk is acties van het internet te verwijderen en/of controleren.

Wij leggen de wereld van vandaag uit en ontdekken samen de wereld van morgen!

Anti Pestprotocol

Wat doen preventief wij op school?

Schoolafspraken

Op Obs De Singel gaan we uit van 5 basisafspraken:

1. Stop is stoppen.
2. Handen en voeten thuis, praat erover
3. Samen spelen, samen delen, samen werken.
4. Wij helpen elkaar.
5. We hebben respect voor elkaar.

In onze missie staat dan ook:

We helpen de leerlingen op de Singel zichzelf en anderen te leren kennen. Hierdoor bouwen we aan wederzijds begrip en het besef dat iedereen uniek is.

Als aanvulling worden de volgende afspraken ook vaak gemaakt:

- Ruzies lossen we eerst zelf op door te praten, pas daarna gaan we naar de juf of meneer.
- Bij het spelen spreken we eerst spelregels af en daar houden wij ons aan.
- Iedereen mag meedoen.
- Als je pestgedrag ziet dan vertel je dat zo snel mogelijk tegen de meneer of juf. (dit is soms lastig omdat leerlingen het gevoel hebben anderen te verraden en bang zijn dan zelf slachtoffer te worden.)
- Wij hebben respect voor elkaar en voor de eigendommen van de ander.
- Ons taalgebruik is fatsoenlijk en wij spreken met twee woorden.
- Als wij met elkaar praten kijken wij elkaar aan en luisteren naar elkaar.
- Wij schelden niemand uit, bedreigen niemand en doen niemand pijn.

Deze afspraken gelden op school, op het schoolplein en daarbuiten.

Tenminste 1x per schooljaar worden deze afspraken met de kinderen geëvalueerd.

Aan het begin van het schooljaar maken de leerlingen van de groep samen met de nieuwe leerkracht eigen groepsafspraken. Deze afspraken worden op een duidelijk zichtbare plaats in het lokaal opgehangen.

Door schoolbrede afspraken te gebruiken is er een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Van een ieder wordt verwacht dat men elkaar aanspreekt op het wel of niet nakomen van de afspraken.

Gouden weken

Aan het begin van het schooljaar is elke leerkracht actief bezig met de gouden weken. Informatie hierover is te vinden binnen onze teams omgeving. De gedragspecialist kan helpen waar nodig.

Na elke vakantie wordt er aandacht besteed aan de zilveren weken.

Het belang van de gouden weken is het volgende:

Een goed begin is het halve werk. Dit geldt zeker voor de groepsvorming aan het begin van het schooljaar. Het proces van groepsvorming begint na een vakantie weer helemaal opnieuw: de leerlingen verkennen elkaar, de leraar en de regels. Daarom is dit een belangrijke tijd om een goed pedagogisch klimaat in de klas te creëren. Daar heb je de rest van het jaar plezier van.

(Bron: leraar24.nl)

Methode

Op Obs De Singel werken we met de methode Leefstijl, een methode voor de sociaal-emotionele ontwikkeling. Hierin wordt veel aandacht besteed aan wie je bent. Normen en waarden spelen een belangrijke rol en ook hoe je omgaat met elkaar komt aan bod.

Tijdens het schrijven van dit protocol is deze methode wel verouderd en is er onderzoek naar een nieuwe methode in gang.

Elk jaar neemt de school deel aan de gouden en zilveren weken.

Elk jaar is de school actief tijdens de week tegen het pesten.

Elk jaar neemt de school deel aan de lentekriebels.

Door mee te doen aan deze projecten hopen we bewustwording van zichzelf en de ander te stimuleren en daarmee de omgang met elkaar te verbeteren.

Win-Win

Vanaf groep 5 wordt er gewerkt met een win-win systeem. In de klas hangen platen met daarop een consequentie. Als een leerling zich niet houdt aan een gemaakte afspraak kan hun knijper met hun naam een plaats naar beneden en krijgt de leerling de consequentie. Dit werkt als een reminder voor de leerlingen en maakt het zichtbaar om je te houden aan de gemaakte afspraken. Na een consequentie gaat de leerkracht met de leerling in gesprek. Wat is er nodig om te zorgen dat het beter gaat?

Indien nodig worden de consequenties aangepast aan de groep. Daar tegenover staat een beloningssysteem voor het gewenste, leuke gedrag. Dit is in elke groep anders.

Met het implementeren van de nieuwe methode is het de bedoeling dat we gaan kijken naar een doorgaande lijn op dit gebied. Hiermee zorgen we voor duidelijkheid en structuur, de leerlingen weten waar ze aan toe zijn. Het systeem behoort dan gelijk te zijn voor alle groepen, de beloningssystemen eventueel groepsspecifiek.

Lespakketten

Op dit moment wordt er geen gebruik gemaakt van lespakketten.

Deze zijn ruimschoots te vinden op internet. Indien gewenst kan de gedragspecialist hierin meezoeken en ondersteunen.

Wij leggen de wereld van vandaag uit en ontdekken samen de wereld van morgen!

Anti Pestprotocol

Hoe monitoren wij de veiligheid op school?

Kijk groep 1-2

In groep 1 en 2 wordt gebruik gemaakt van het volgsysteem van KIIK. Dit is een observatie- en registratie programma waarin de ontwikkeling van het jonge kind wordt gevolgd. Hier wordt vooral gekeken naar de betrokkenheid en de basisenmerken van kinderen.

Viseon groep 3 t/m 8

In groep 3 tot en met 8 wordt twee maal per jaar een vragenlijst afgenomen van Viseon. In november alle leerkrachtlijsten en groep 6-7- en 8 ook de leerling lijsten. In juni de leerkrachtlijsten van de leerlingen die opvallen en groep 5-6-7 en 8 de leerlinglijsten. Na elke afname wordt er door de leerkracht een analyse gemaakt en deze wordt gedeeld met de gedragspecialist. Die maakt een schoolanalyse. Naar aanleiding van de analyse gaat de leerkracht gesprekken aan met leerlingen die uitvallen op de toets, eventueel met hulp en ondersteuning van de gedragspecialist. De norm is 80 % N (niet opvallend).

Iep

Vanaf schooljaar 2023-2024 zal er gewerkt gaan worden met het hart en handen gedeelte van IEP.

Tevredenheidspeilingen.

In alle oneven kalenderjaren worden er door de leerling en ouders tevredenheidslijsten ingevuld. Deze uitslag wordt in het team besproken en wordt bekeken welke acties en handelingen hieruit voortkomen. Deze worden dan opgenomen in het schoolplan.

Welke aanpak gebruiken wij op school?

Hoe gaan wij om met pesten op school?

Op onze school hebben we een gedragsspecialist en twee vertrouwenspersonen. De gedragsspecialist heeft de taak om te zorgen dat het pest protocol wordt gevolgd, is het aanspreekpunt voor leerlingen, leerkrachten en ouders. Zij heeft een preventieve rol dmv monitoren van de veiligheid, kindgesprekken en zorgen voor een goede methode. Zij kan indien nodig in overleg met de vertrouwenspersonen. Mocht de vertrouwenspersoon als eerste op de hoogte zijn, kan zij ervoor kiezen de samenwerking met de gedragsspecialist op te zoeken. Deze specialisten moeten de sociale veiligheid op school verbeteren en zij coördineren het anti-pestbeleid en deze dienen de belangen van ouders en leerlingen in het kader van pesten te behartigen.

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen moeten zien en op onze school serieus aan willen pakken. Daar zijn wel enkele voorwaarden aan verbonden:

- Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwiigende groep), leerkrachten en ouders/verzorgers (hierna genoemd ouders)
- De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld
- Als pesten optreedt, moeten leerkrachten (in samenwerking met ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen
- Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop op steekt, moet de school beschikken over een directe aanpak
- Op school is er een anti-pest coördinator. Deze persoon heeft zich verdiept in de problematiek van het pesten d.m.v. cursussen en het lezen van artikelen.
- Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak heeft niet het gewenste resultaat, dan is de inschakeling van een onafhankelijke, eventuele externe vertrouwenspersoon nodig. De vertrouwenspersoon kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegd gezag adviseren.

Het voorbeeldgedrag van leerkrachten en thuis van de ouders is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies worden opgelost door gesprekken. Leerkrachten horen hierin duidelijk stelling te nemen.

Wij leggen de wereld van vandaag uit en ontdekken samen de wereld van morgen!

Anti Pestprotocol

Dit alles komt aan bod via de methodes. (zie wat doen wij preventief op school?)

De aanpak in 4 stappen.

1. De kinderen proberen er eerst zelf uit te komen.
2. Op het moment dat een leerling er niet uitkomt, heeft hij het recht en de plicht om het probleem met de juf, meneer of vertrouwenspersoon te bespreken.
3. De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderingsgesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken. Er wordt vooral ingestoken op het: hoe nu verder. Bij herhaling van pesterijen en ruzies volgen er sancties, zoals bijvoorbeeld een gesprek met de schoolleider en worden de ouders op de hoogte gebracht.
4. Bij herhaaldelijk pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en bekijkt of er nu verder gegaan moet worden met de "No Blame"-aanpak. In dit geval worden de ouders hiervan op de hoogte gebracht.

No-Blame in 7 stappen.

Stap 1 Gesprek met de gepeste leerling

De begeleider gaat in gesprek met de gepeste leerling. Het gaat in dit gesprek om het effect van het pesten op de gepeste leerling. Wat zijn z'n gevoelens? De leerling kan dit eventueel in een brief of tekening weergeven. Verder wordt de procedure van de aanpak besproken. De begeleider vraagt toestemming aan de leerling om de brief of tekening te gebruiken. De leerling geeft aan welke leerlingen hij graag in de supportgroep uitgenodigd wil hebben.

Stap 2 Regel een gesprek met de supportgroep

Uitgenodigd worden de pester(s), meelopers en ook leerlingen van wie men een positieve groepsinvloed kan verwachten. De gepeste leerling is niet aanwezig bij dit gesprek.

Stap 3 Leg het probleem uit en kweek empathie

In het gesprek legt de begeleider het probleem uit. Hij legt uit dat er een leerling is die zich erg ongelukkig voelt en dat de aanwezige leerlingen een bijdrage kunnen leveren om de leerling in kwestie te helpen. De begeleider vermijdt elke vorm van beschuldiging en geeft duidelijk aan dat niemand straf krijgt.

Wij leggen de wereld van vandaag uit en ontdekken samen de wereld van morgen!

Anti Pestprotocol

Stap 4 Deel de verantwoordelijkheid

De begeleider vertelt dat iedereen in de klas er medeverantwoordelijk voor is dat anderen zich prettig en veilig voelen. De supportgroep is bij elkaar geroepen om te helpen het probleem op te lossen.

Stap 5 Vraag naar ideeën van elk groepslid

De begeleider vraagt aan iedere deelnemer van de supportgroep om na te denken over manieren om het pesten te stoppen en het voor de gepeste leerling weer aangenaam te maken. Hij vraagt aan de leerlingen om hun ideeën zo concreet mogelijk te maken door hun zinnen te beginnen met "ik".

Stap 6 De supportgroep gaat aan het werk

De supportgroep krijgt de gelegenheid om hun goede voornemens uit te voeren. Er zijn gesprekken met het gepeste kind, adviezen hoe het zich kan gedragen. Dit kan eventueel met rollenspelen geoefend worden. De begeleider heeft na enkele dagen en later wekelijks een gesprek met alle betrokkenen.

Stap 7 Gesprek met ieder afzonderlijk na één of twee weken

De begeleider vraagt aan alle leerlingen van de supportgroep afzonderlijk inclusief de gepeste leerling of er iets verbeterd is. Misschien zijn niet alle voornemens geslaagd maar het belangrijkste is dat het pesten gestopt is.

** Voor alle afspraken tijdens de No Blame-aanpak en het eventuele vervolgtraject geldt dat datum, tijdstip en plaats vooraf bij alle partijen bekend is.*

Wat als No-Blame niet werkt?

Als de 4 stappen van “aanpak ruzies en pestgedrag” en de 7 stappen van de “No Blame” aanpak niet het gewenste positieve resultaat opleveren dan moet de leerkracht duidelijk stelling nemen en overgaan tot de volgende stappen:

1. Opnieuw is er een gesprek met de ouders over het feit dat voorgaande acties niet het gewenste resultaat hebben opgeleverd. De ouders wordt nu nadrukkelijk om medewerking gevraagd om een eind aan het probleem te maken.
2. Bij aanhoudend pestgedrag wordt de deskundige hulp ingeschakeld van externen.
3. Bij aanhoudend pestgedrag is het mogelijk een leerling tijdelijk in een andere groep te plaatsen binnen de school of buiten de groep te plaatsen (isoleren). In deze stap krijgt de leerling bedenktijd, om na te denken hoe het gedrag aan te passen.
4. In extreme gevallen kan een leerling tijdelijk geschorst of verwijderd worden. Hierbij wordt de leerplichtambtenaar ingeschakeld.

Van elke fase wordt een zorgvuldig en discreet verslag gemaakt in het dossier van de leerling, wat door ouders wordt ondertekend. Het verslag dient zo geformuleerd te zijn dat het vertrouwen in de begeleider niet wordt geschaad.

Hoe begeleiden we de gepeste leerling?

- Toon medeleven en luister en stel vragen (hoe, door wie, wanneer). Stel je empatisch op.
- Observeer hoe de leerling reageert voor/na en tijdens het pesten en leg uit dat de pester huilen en boos worden vaak uitlokt
- De gepeste leerling in laten zien dat hij/zij anders kan reageren (voorbeeldgedrag oefenen)
- Niet afzonderen, maar juist contact zoeken met andere, veilige leerlingen
- Uitleggen waarom een pester pest
- Bespreken welke oplossingen het slachtoffer zelf wilt en wat er mogelijk is
- No Blame-aanpak
- De sterke kanten van het slachtoffer benadrukken (zelfvertrouwen geven)
- Belonen, complimenteren als de leerling zich anders opstelt
- Praten met ouders van pester en gepeste leerling
- Zorgen dat het gepeste kind geen uitzonderingspositie krijgt door overbescherming van leerkracht of ouders
- Inschakelen van externe hulp: SOVA-training, Jeugdgezondheidszorg, huisarts, GGD

Wij leggen de wereld van vandaag uit en ontdekken samen de wereld van morgen!

Anti Pestprotocol

Hoe begeleid je een pester?

- Praten en zoeken naar de reden van het pestgedrag
- Spiegelen (Weet je hoe de ander zich voelt? Is dat je bedoeling?)
- Excuses laten aanbieden
- Begrip kweken voor het slachtoffer, die heeft leuke en sterke kanten
- Pesten is verboden, wij houden ons aan de regels, dus er volgen sancties
- Pester belonen als hij positief gedrag vertoont
- Laten zien dat de pester ook anders kan reageren door voorbeeldgedrag en oefenen van goed voorbeeldgedrag
- Praten met de groep, herkennen zij het pestgedrag, oplossingen laten bedenken en helpers aanstellen voor pester en slachtoffer
- No Blame-aanpak
- Contact tussen ouders en school; herkennen zij het gedrag, hebben zij een verklaring
- Zoeken van een sport of een club voor positieve contacten met leeftijdsgenoten
- Inschakelen van externe hulp: SOVA-training, Jeugdgezondheidszorg, huisarts, GGD

Welke adviezen zijn er voor ouders?

- Blijf in gesprek met uw kind
- Als het pesten op school of op een club gebeurt, bespreek dit dan zo snel mogelijk met de leerkrachten of de leiding van de club. Mocht dit digitaal zijn, maak screenshots.
- Als het pesten op straat gebeurt, probeer dan contact op te nemen met ouders van de pester en maak het probleem bespreekbaar
- Door positieve stimulering (complimentjes e.d.) wordt het zelfrespect vergroot en dus ook het zelfvertrouwen
- Stimuleer een sport of een club, dit vergroot het zelfvertrouwen en zorgt voor positieve contacten met leeftijdsgenoten
- Steun uw kind in het idee dat er een eind aan het pesten komt
- Neem het probleem van uw kind serieus (zowel pester als slachtoffer)
- Raak niet in paniek, elk kind kan pester of slachtoffer worden
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen
- Leer uw kind zich te spiegelen aan de ander, wat voelt die ander
- Geef uw kind extra aandacht
- Corrigeer het ongewenste gedrag en benoem het positieve gedrag
- Maak uw kind duidelijk dat u samen met de school een oplossing wilt bereiken
- Zorg dat u regelmatig contact hebt met de school of club, zodat u op de hoogte bent en blijft
- Neem de ouders van het gepeste kind serieus
- Geef zelf het goede voorbeeld
- Leer uw kind voor anderen en voor zichzelf op te komen
- Vraag ook zelf om hulp of praat met een vertrouwenspersoon

Bijlage 1

Digitaal pestprotocol

Wat zijn vormen van digitaal pesten?

Uitleg hierover is te lezen op blz. 7.

Is digitaal pesten een verantwoordelijkheid van school?

Ook al vindt het pesten buiten de school plaats, de leerlingen en leerkrachten van de school hebben er veel last van. Het gaat ten koste van de veiligheid en het welbevinden van de betrokken partijen. Het ruziën en pesten gaat op school door en de schoolresultaten lijden eronder. Er ontstaat een onveilig klimaat en kinderen kunnen dus minder goed leren. De school heeft als verantwoordelijkheid om een veilig klimaat voor de leerlingen te creëren en dus valt het pesten ook onder de verantwoordelijkheid van school.

Hoe kunnen we digitaal pesten voorkomen of verminderen?

- Het pestprotocol toepassen en de sancties uitvoeren.
- Leerlingen bewust maken van de gevaren van Internet en de effecten van digitaal pesten.
- Samen met leerlingen afspraken maken over Internetgedrag.
- Pesten bespreekbaar maken in de klas en leerlingen elkaar daarop aan laten spreken.
- Het maken van opnames van medeleerlingen of medewerkers van school is zonder toestemming van betrokken personen verboden en kan leiden tot disciplinaire maatregelen.
- Het op Internet plaatsen van opnames van medeleerlingen of medewerkers van school is zonder toestemming van betrokkenen verboden en kan leiden tot disciplinaire maatregelen.
- De leerlingen van groep 6, 7 en 8 krijgen regelmatig lessen/voorlichting over veilig internetgebruik.

Hoe pakken we digitaal pesten aan?

Er wordt over een leerling geroddeld via social media.

- Luister naar de leerling. Toon begrip en oordeel niet.
- Adviseer de leerling berichten te bewaren en op te slaan.
- Probeer de dader te achterhalen.
- Spreek de pesters aan en vraag om uitleg.
- Voer eventueel een klassengesprek.
- Leg de leerling uit dat ze screenshots mogen maken.
- Zorg dat je in gesprek blijft met de ouders.

Een leerling wordt steeds lastig gevallen (stalking).

- Luister naar de leerling. Toon begrip en oordeel niet.
- Leer de leerling assertief te zijn: nee zeggen en contact afsluiten.
- Leg uit dat de leerling nooit in moet gaan op de stalker.
- Zorg dat je in gesprek blijft met de ouders.
- Adviseer ouders en leerling om bewijslast te verzamelen, berichten bewaren en opslaan.
- Adviseer ouders om aangifte te doen bij de politie.
- Adviseer het aanmaken van een nieuw e-mailadres.

Een blootfoto van een leerling is op internet geplaatst.

- Luister naar de leerling. Toon begrip en oordeel niet.
- Zorg dat je in gesprek blijft met de ouders.
- Meld het bij de vertrouwenspersoon op school.
- Meld het bij de provider met het verzoek tot verwijdering van de foto.
- Adviseer ouders om aangifte bij de politie te doen.
- Probeer samen met de leerling en de ouders de dader te achterhalen.
- Neem maatregelen richting de dader.

Leerkrachten en ouders van de medezeggenschapsraad (namens alle ouders van school) onderschrijven gezamenlijk dit pestprotocol en digitaal pestprotocol.

Dit protocol wordt om de 4 jaar herzien, mits eerder van toepassing.

Bijlage 2

Invulblad voor leerlingen om beter inzicht te krijgen in de situatie.

Oeps, dat ging even mis

Naam: _____

Datum: _____

shutterstock.com - 497265421

Wat is er gebeurd?:

Hoe kwam dat?:

Wat deed jij?:

Waarom deed je dat?:

Wie had er last van jouw gedrag?:

Wat kan anders?:
